primariahunedoara.ro | Siteul oficial al primariei Hunedoara

Istoric municipiu

Repere Istorice:

Atestata documentar la 1265 sub numele Hungnod, conform registrului de dijme papale, Hunedoara va cunoaste o dezvoltare impetuoasa si va juca un rol important în istoria României. Vechimea acestei asezari ce a luat nastere la poalele dealului Sanpetru la confluenta raurilor Cerna si Zlasti, este mult mai adanca in negurile timpului decat atestarea documentara. Arheologii au descoperit atat in vatra orasului cat si in satele din imprejurimi de unde isi trage seva, urme de locuire, datand din epoca pietrei. De asemenea pe Dealul Sanpetrului dainuiesc intr-o deplina succesiune urme materiale din epoca bronzului si a fierului. Au fost gasite pe terasele din jurul cetatii un depozit, mai mult de o tona de lupe mari de fier si un atelier metalurgic comportand opt cuptoare din vremea daco-getilor. In actualul areal de locuire al hunedorenilor s-au descoperit tezaure monetare din vremea dacilor cunoscute sub denumirea "de tip Hunedoara", precum si monede romane de tip republican sau imperial cuprinzand o perioada de timp indelungata (183 i.Hr.-sec III. d.Hr.) ceea ce dovedeste puternice contacte economice si nu numai, intre doua civilizatii, una a "cetatii eterne Roma" si alta plamadita de nemuritorii antichitatii daco-getice.

In urma cuceririi Daciei de catre Imperiul Roman, zona Hunedoarei a atras atentia lumii romane prin bogatiile sale, în special fierul. Acest fapt e ilustrat de urmele descoperite la Teliuc, o "villa rustica", pe dealul Sânpetru era un castru roman în care se instaleaza un post de paza a Legiunii a XIII-a Gemina. Urme s-au mai descoperit langa Castel si langa gara. De asemenea vestigii din aceasta epoca exista si in satele Cincis, Pestisul Mare unde era un vicus (sat roman), Manerau, Nandru, Ghelari etc.

In 1409, la 18 octombrie, regele Ungariei Sigismund de Luxemburg daruieste si innobileaza pentru faptele militare deosebite pe cneazul Voicu din Cincis, fiul lui Serb. In acelasi document pomeneste si pe alti membrii ai familiei ca stapanitori ai cetatii si domeniului regal Hunedoara. Este vorba de Mogos si Radu, fratii…si Iancu, fiul lui Voicu. Din acest moment, cetatea Hunedoara cunoaste o noua etapa a dezvoltarii sale. Iancu a amenajat cetatea pentru locuit, a construit sala cavalerilor si sala dietei in stil neogotic infrumusetat de logiile exterioare ale acestei sali. De asemenea s-a construit aripa si turnul "ne boisa"(nu te teme) un eventual loc de refugiu in caz de primejdie.

Dupa moartea lui Iancu de Hunedoara la 11 august 1456 la Zemun, langa Belgrad, in Ungaria au loc lupte interne pentru tron in care sunt implicati si succesorii eroului din Hunedoara, lupte care dau castig de cauza fiului lui Iancu, Matei Corvin, care devine rege al Ungariei medievale. In acest rastimp, sotia lui Iancu, Elisabeta si fiul lor Matei vor continua lucrarile de modernizare; in aripa Matei, se picteaza fresca murala ce sugereaza originea romanesca a lui Iancu. Secolul XVII marcheaza noi lucrari

la castel legate in mare parte de numele principelui Gabriel Bethlem. Se construieste aripa Bethlem (1622) asa cum o demonstreaza si o inscriptie descoperita pe ancadramentul unei ferestre.
In timpul Corvinilor, Hunedoara devine targ (= opidum) al fierului, metal pe care padurenii il valorifica pentru alte produse, avand valoarea de moneda. Avantajul economic din aceasta epoca al domeniului si orasului Hunedoara se va mentine si in secolele urmatoare. Orasul va ajunge in secolul XVII la o stare prospera, locuitorii sai fiind scutiti de dari fata de stat. Au beneficiat de privilegii inca din vremea regelui Matei Corvin, care in 1480 ii scuteste pe Hunedoareni de plata oricaror dari, scutiti care se pastreaza si in secolele urmatoare. Ca urmare creste numarul locuitorilor care variaza intre 784 in 1512 si 896 in secolul al XVII.

Dupa moartea lui Matei Corvin, Hunedoara intra in stapanirea fiului acestuia Ioan, care se stinge de tanar. Sotia sa Beatrice de Frangepan, se va reacastori cu Georg de Hohenzolern, marchiz de Brandenburg in 1509. Georg de Brandenburg nu se va stabili in Hunedoara. El va numi un castelan cu drept de reprezentare, pe Gheorghe Stolcz.

In 1514 a izbucnit rascoala taraneasca ce a fost condusa de Gh. Doja. Cu acest prilej, multi tarani de pe domeniul Hunedoarei au fost inchisi in cetate drept pedeapsa. Cu sprijinul nobilimii, Ioan Zapolya va inabusi rascoala.
Sfârsitul sec. XVIII, precum şi secolele XIX si XX, marcheza probleme noi, legate de constiinta de neam, de spiritualitate. Aici s-a dezvoltat o spiritualitate romaneasca autentica. In numeroasele biserici sau manastiri ortodoxe ca cele de la Cerna, Plosca, Prislop, Cincis, Nadastie, Manerau, Zlasti si altele au fost scoli de dascali, numerosi cnezi romani indeplinind functia de preoti si dieci. Din pacate nu cunoastem cu exactitate vechimea acestor locase de lumina.

Dupa al doilea razboi mondial, conform conceptiei vremii, industria hunedoareana a cunoscut o dezvoltare fara precedent. In preajma revolutiei din 1989, in Hunedoara, se produceau peste 3 mil. tone de otel, peste 2 mil. tone cocs metalurgic, incaltaminte, tricotaje etc. Aceasta dezvoltare a atras forta de munca. Populatia orasului a ajuns la un maximum de 89.000 locuitori. Ca urmare s-a dezvoltat spatiul de locuit, si s-au construit noi asezaminte de invatamant, sanatate sau cultura. S-au construit 12 scoli generale, 5 licee, un spital modern, un institut de invatamant superior, doua stadioane, o sala de sport, piscina, iar dupa 1989 s-a construit o popicarie moderna, capabila sa adaposteasca mari concursuri internationale. Conducerea supracentralizata, ineficienta cronica si sugrumarea oricarei urme de libera initiativa au provocat insa incepand din anii '80 degradarea economiei. Din cauza saraciei tot mai accentuate, a lipsei de libertate si a opresiunii s-au creat tensiuni sociale si nemultumiri ce au explodat in decembrie 1989.

Primul primar de dupa 1989 al Hunedoarei a fost ing. Marcu Ioan, urmat apoi in 1990 de ing. Doda Viorel. In urma alegerilor din 1992 a devenit primar dl.ec. Remus Mariş, care a fost reales si in legislaturile urmatoare (1996-2000, 2000-2004), In urma alegerilor din 2004 a fost ales primar dl.ing.Schiau Nicolae.

Intre anii 2008-2012, primar al municipiului Hunedoara a fost dl. Ovidiu Marius Hada.

Intre anii 2012-2016, primar al municipiului Hunedoara a fost dl. Viorel Arion.

In prezent, incepind cu iunie 2016, primar al municipiului Hunedoara este dl. Dan Boboutanu.